

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัย โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ มีวัตถุประสงค์ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการกับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT สมมติฐานการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT แตกต่างกัน วิธีดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองน้ำส้ม (เจียนวิทยาคาร) และโรงเรียนบ้านคูคด ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายนพรัตน์ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 30 คน สุ่มอย่างง่ายตามสภาพจริง (Intact group) กลุ่มทดลอง 1 ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดหนองน้ำส้ม (เจียนวิทยาคาร) จำนวน 15 คน จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ กลุ่มทดลอง 2 โรงเรียนบ้านคูคดจำนวน 15 คน จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความเชื่อมั่น (KR 20) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (MANCOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ไม่แตกต่างกัน

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้แบบ โยนิโสมนสิการกับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ โยนิโสมนสิการไม่แตกต่างกัน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุ ดังต่อไปนี้

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบ โยนิโสมนสิการ เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีที่สามารถฝึกฝนนักเรียนให้รู้จักคิดจนเกิดความรู้แจ้งการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนการจัดบรรยากาศให้นักเรียนเกิดศรัทธาต่อตัวครูและสิ่งที่จะเรียน กิจกรรมฝึกให้เกิดการค้นพบจากแหล่งเรียนรู้ ครู บัณฑิตเนื้อหา ข้อมูลข่าวสารสิ่งเหล่านี้จัดเป็นปรโตโมสะ จนเกิดโยนิโสมนสิการขึ้นภายในตัวผู้เรียนมีครูเป็นกัลยาณมิตรคอยแนะนำจนผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองมีการวัดประเมินผลเมื่อจบบทเรียน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหนองน้ำส้ม (เจียนวิทยาคาร) กลุ่มทดลอง 1 สูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับงานวิจัยของพวงค์ จิรพงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ โยนิโสมนสิการทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับ อารมณ กัญจศรีวิกรม (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลการสอนโดยสร้างศรัทธาโยนิโสมนสิการโดยใช้วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการโดยใช้วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก มีคะแนนความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมสูงกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT แมคคาร์ธี (McCarthy. 1985 : 61 – 68) ได้กล่าวถึงการนำรูปแบบการเรียนการสอนระบบ 4 MAT มาใช้กับผู้เรียน สรุปได้ดังนี้ ในปี 1980 ได้พัฒนาวิธีสอนโดยอาศัย หลักการรูปแบบการเรียนรู้ 4 แบบและเทคนิคสมองซีกซ้าย – ซีกขวา ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเปิดกว้างทางความคิด แต่การสอนที่มีอยู่โดยทั่วไปนั้นเชื่อมั่นในวิธีการสอนแบบบรรยาย วิธีการถาม – ตอบ ซึ่งไม่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล สำหรับระบบ 4 MAT มี

คุณลักษณะพิเศษ คือ การรับรู้ที่อาศัยประสบการณ์และสิ่งที่มองเห็นมาปรับเป็นความคิดรวบยอด นั้น มนุษย์เราสามารถทำความเข้าใจและรับรู้ประสบการณ์ข้อมูลต่าง ๆ ได้จากหลายทางแล้วนำมาจัดเป็นกระบวนการ ซึ่งบางคนรับรู้โดยการใช้ความรู้สึก และสามัญสำนึก ขณะที่คนอื่นใช้ความคิดไตร่ตรองในด้านของการคิดไตร่ตรองและการลงมือปฏิบัติก็เช่นกัน มนุษย์มีกระบวนการประสบการณ์ข้อมูลที่ต่างกัน บางคนคิดไตร่ตรอง ขณะที่บางคนลงมือปฏิบัติเลย จากนั้นผ่านความคิดรวบยอดออกมาอย่างเป็นรูปธรรม รูปแบบการเรียนรู้จัดให้ผู้เรียนมีการรับรู้ และกระบวนการทั้ง 4 รูปแบบอย่างสมดุลในการเรียนรู้สามารถนำแบบการเรียนรู้ของตนมาใช้ได้จึงเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ผู้เรียนทุกคนที่ได้รับการสอนทั้ง 4 ส่วนนี้ ได้รับความสุข ประสบความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถของตนเอง การเรียนการสอนระบบ 4 MAT นี้ ยังเป็นการเรียนรู้ที่ช่วยให้สมองซีกซ้าย - ซีกขวาได้ทำงานอย่างสัมพันธ์กัน มีการดำเนินกิจกรรมที่ยืดหยุ่นตามความชอบของผู้เรียน ซึ่งช่วยขจัดปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถทางสมองที่แตกต่างกันในชั้นเรียน ผู้เรียนทุกคน มีความสุขในการเรียน จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านคูคด กลุ่มทดลอง 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับ สิริวรรณ ตะรุสถานท์ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบ 4 MAT กับ การจัดกิจกรรมการสอนแบบวิธีทางวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ สุภารัตน์ ท้าวบุญชู (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนแบบไตร่ตรองกับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ 4 MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ไม่แตกต่างกัน

2. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการกับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการไม่แตกต่างกันกับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผล ดังต่อไปนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ คือ การสร้างศรัทธาให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียนและมีการรวบรวมข้อมูลก่อนจึงนำไปสู่ขั้นตอนการฝึกคิดเป็นรายบุคคลและนำความรู้ที่ได้มาร่วมกันอภิปรายและคิดตัดสินใจร่วมกัน โดยมีครูเป็นกัลยาณมิตรในการทำกิจกรรมและวัดและประเมินผลด้วยกิจกรรมและแบบฝึกหัด การคิดอย่างถูกวิธี คิดอย่างมีระบบ คิดวิเคราะห์

อย่างลึกซึ้ง เป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างปัญญาที่บริสุทธิ์ เป็นอิสระ ทำให้ทุกคนช่วยตนเองได้ และนำไปสู่จุดหมายของพุทธธรรมอย่างแท้จริง (สุมน อมรวิวัฒน์. 2542 : 13) ซึ่งอาจเป็นผลทำให้คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองสูงขึ้น

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีกิจกรรมพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาอย่างเป็นระบบและสมดุล การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT นั้นเริ่มจากร้องเพลงส่งเสริมคุณธรรม และอภิปราย และมีโอกาสเลือกลงมือปฏิบัติและแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่นเนื้อหาที่เรียน คือ จากพระบรมราโชวาท นิตาน สถานการณ์ คำกลอน ฝึกการคิดวิเคราะห์เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มซึ่งกิจกรรมที่ใช้จะพัฒนาการคิดวิเคราะห์ตามศักยภาพของผู้เรียน (ทีศนา แจมมณี. 2548 : 262) ซึ่งอาจเป็นผลทำให้คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองสูงขึ้น

สรุป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธีไปพัฒนาการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ ครูผู้สอนควรดำเนินการต่อไปนี้

1.1.1 ครูเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียน โดยการสร้างศรัทธาให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้

1.1.2 ครูควรศึกษาขั้นการจัดการเรียนรู้ของโยนิโสมนสิการให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

1.1.3 ครูควรให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเมื่อจบบทเรียน

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT

1.2.1 ครูควรศึกษาการทำงานของสมองให้เข้าใจเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตอบสนองการทำงานของสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา

1.2.2 ครูควรนำการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
อื่นๆ ให้ครบทั้ง 8 สาระ

1.2.3 ครูควรเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้ครบและพอกับจำนวนนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทักษะการทำงานกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ

2.2 การเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์และความซื่อสัตย์สุจริตประวัติศาสตร์
โดยการจัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT

2.3 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทักษะทางสังคมกลุ่มสาระ
การเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษาโดยการจัดการเรียนรู้แบบ โยนิโสมนสิการและการจัดการเรียนรู้แบบ
4 MAT

2.4 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติสาระหน้าที่พลเมือง
และการดำเนินชีวิต โดยการจัดการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการและการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา